

Opgave 6

Kommer en kwel

De economie van een land is sterk afhankelijk van geïmporteerde olie. Begin 2004 publiceerde het planbureau een voorspelling van de economische ontwikkeling in dat land voor 2005. In de loop van 2004 stegen de olieprijzen zo fors dat de economie er door werd beïnvloed. Het planbureau kwam daarom eind 2004 met een aangepaste voorspelling voor 2005 (tabel 4). De cijfers betreffen de procentuele verandering in 2005 ten opzichte van 2004.

tabel 4

	oorspronkelijke voorspelling	aangepaste voorspelling
volume van de wereldhandel	5,25	2,00
CAO-lonen (nominaal)	2,75	2,75
nationaal product (nominaal)	3,00	2,25
werkgelegenheid	-0,75	-1,75
exportvolume	2,50	-1,30
importvolume	1,50	-1,00
volume particuliere consumptie	0,75	-1,25
gemiddeld prijsniveau	2,25	2,50

Een politieke partij reageerde op de aangepaste voorspelling met de stelling dat de belastingopbrengsten in 2005 zouden gaan tegenvallen. De partij vindt een stijging van de staatsschuld ontoelaatbaar en wil dat elke tegenvaller bij de overheidsinkomsten leidt tot een bezuiniging op de overheidsuitgaven.

Met behulp van de gegevens in tabel 4 kan de reële CAO-loonstijging worden berekend.

- 2p **18** Is de reële CAO-loonstijging in de aangepaste voorspelling groter dan, gelijk aan of kleiner dan in de oorspronkelijke voorspelling? Verklaar het antwoord.
- 2p **19** Leg met behulp van een regel in tabel 4 uit waarom de politieke partij tegenvallende belastingopbrengsten verwacht.
- 2p **20** Leg uit hoe een bezuiniging van de overheid op de overdrachtsuitgaven de werkgelegenheid kan aantasten.

Een journalist doet aan de hand van tabel 4 de volgende uitspraken.

uitspraak 1

In beide voorspellingen wordt het aandeel van dit land in de wereldhandel kleiner.

uitspraak 2

In beide voorspellingen stijgt het bedrag van de particuliere consumptie.

- 2p **21** Geef voor elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.